

Τα 115 Σχέδια Μάρσαλ του κ. Sinn

Ο κ. Hans-Werner Sinn είναι ίσως ο γνωστότερος θεσμικός γερμανός οικονομολόγος. Πρόεδρος του Ινστιτούτου IFO και ένας από τους σχεδιαστές του ευρώ, ο κ. Sinn ήταν ο πρώτος chief economist της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Πριν μερικές μέρες, ο εν λόγω κύριος, όταν έγινε αναφορά στο νέο Σχέδιο Μάρσαλ για την Ελλάδα (που είχαν, υποτίθεται, συμφωνήσει οι ευρωπαίοι ηγέτες πέρσι τέτοιον καιρό, και το οποίο ποτέ δεν έγινε), [είπε το εξής ενδιαφέρον](#): «Τα χρήματα που δόθηκαν στην Ελλάδα τα τελευταία δύο χρόνια ισοδυναμούν με 115 Σχέδια Μάρσαλ.» Αν δεν γνώριζα πόσο γνώστης των ζητημάτων αυτών είναι ο κ. Sinn, θα θεωρούσα ότι είναι απλώς αγράμματος. Όμως γνωρίζω ότι γνωρίζει. Οπότε, δεν μου μένει άλλη εναλλακτική από το να αναρωτηθώ γιατί προσποιείται ότι δεν γνωρίζει. Για ποιον λόγο ψεύδεται αυτοβούλως. Η μόνη απάντηση που μπορώ να δώσω είναι ιδιαίτερα ανησυχητική: Ο κ. Sinn βλέπει ως μόνη «λύση» την διάλυση του ευρώ και την σύσταση ενός νέου σκληρού νομίσματος ανατολικά του Ρήνου και βόρεια των Άλπεων. Με ό,τι αυτό συναπάγεται για την Ευρώπη ολόκληρη και ιδίως για την ιδέα της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.

Πως εξήγαγα αυτό το συμπέρασμα; Ξεκινώ εξηγώντας τους λόγους για τους οποίους η θέση του για τα δήθεν πολλαπλά Σχέδια Μάρσαλ δεν στέκει – εν γνώσει του κ. Sinn. Πρώτον, τα χρήματα που δόθηκαν μεταπολεμικά στις ευρωπαϊκές χώρες από τις ΗΠΑ στο πλαίσιο του Σχεδίου Μάρσαλ δεν ήταν δανεικά. Ήταν άμεση βοήθεια με στόχο την κάλυψη βασικών αναγκών των πληθυσμών της Ευρώπης (από τρόφιμα μέχρι και φάρμακα), την επαναοικοδόμηση και, βέβαια, την δημιουργία ζήτησης για αμερικανικές εξαγωγές (και Αμερικανικών ερεισμάτων εν όψει της ψυχροπολεμικής σύγκρουσης με την Σοβιετική Ένωση). Δεύτερον, ίσως το πιο σημαντικό μέρος του Σχεδίου Μάρσαλ ήταν, όχι τα χρήματα που δόθηκαν στην Γερμανία, αλλά η διαγραφή του χρέους της Γερμανίας τόσο προς τις ΗΠΑ όσο και προς την υπόλοιπη Ευρώπη. Χρησιμοποιώντας την πειθώ της υπερεξουσίας της η Αμερική, μετά το τέλος του πολέμου, «έπεισε» Γάλλους, Ιταλούς, Έλληνες κ.α. να αποδεχθούν την διαγραφή των χρεών της Γερμανίας τα οποία ανέρχονταν, ως ποσοστό του ΑΕΠ της χώρας, σε τουλάχιστον δύο φορές το ελληνικό δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ελληνικού ΑΕΠ (κάπου εκεί «χάσαμε» και το δικαίωμα να απαιτήσουμε την επιστροφή από την Γερμανία του κατοχικού «δανείου»).

Χωρίς αυτή την μαζική και καταγιστική διαγραφή του τεράστιου χρέους της το 1953, σε συνδυασμό με τις επενδύσεις του Σχεδίου Μάρσαλ (αλλά και την επισταμένη προσπάθεια των ΗΠΑ να δημιουργήσουν αγορές για τα γερμανικά προϊόντα εντός της Ευρώπης), η Γερμανία σήμερα θα θύμιζε την Ουκρανία ή, στην καλύτερη των περιπτώσεων, την Πολωνία. Χωρίς την απερίγραπτη γενναιοδωρία των νικητών Αμερικανών επί των ηττημένων Γερμανών (οι οποίοι,

παρεμπιπτόντως, είχαν χρεωθεί και με το ηθικό χρέος του ολοκαυτώματος αρκετών εθνών και εθνοτήτων λίγους μήνες πριν), η σημερινή Γερμανία θα ήταν ο ουραγός της Ευρώπης: Όσο σκληρά και αποδοτικά να δούλευαν οι κάτοικοί της, το χρέος εκείνο που διαγράφηκε το 1953 θα καθήλωνε την χώρα στον βούρκο του αποπληθωρισμού και, σε καμία περίπτωση, δεν θα επέτρεπε στην Γερμανία να μετατραπεί εντός μηνών στον «εισαγωγέα» του ανθρώπινου δυναμικού των τέως κατακτημένων χωρών (Ελλάδας, Ιταλίας και Γιουγκοσλαβίας) που βοήθησαν με τον ιδρώτα τους στην ανοικοδόμηση του Γερμανικού βιομηχανικού θαύματος.

- Σε αντίθεση με το πραγματικό Σχέδιο Μάρσαλ, το 90% των πακτωλών χρήματος που έλαβε η Ελλάδα από τον Μάιο του 2010 διατέθηκαν για την αποπληρωμή του χρέους της χώρας, αντί για να χρησιμοποιηθεί (όπως τα χρήματα που έλαβε η Γερμανία από τις ΗΠΑ στο πλαίσιο του Σχεδίου Μάρσαλ) για την κάλυψη αναγκών και τις επενδύσεις στην ανάκαμψη.
- Σε αντίθεση με το πραγματικό Σχέδιο Μάρσαλ, το ελληνικό χρέος αυξήθηκε (ακόμα και με το PSI) αντί να διαγραφεί (όπως το γερμανικό το 1953)
- Σε αντίθεση με το πραγματικό Σχέδιο Μάρσαλ, το ελληνικό κράτος αναγκάστηκε να συνεισφέρει στην ύφεση με υφεσιογόνες περικοπές (αντίθετα με την Γερμανία του 1950 στην οποία επετράπη, παρά τα μεγαλύτερα ελλείμματά της, να ακολουθήσει επεκτατική πολιτική χρησιμοποιώντας τα κονδύλια του Σχεδίου Μάρσαλ).

Μα, λένε πολλοί, η Ελλάδα φταίει για το χρέος της. Προφανώς. Ε, και; Γιατί η Γερμανία του Χίτλερ δεν έφταιγε; Άγγελοι δημιούργησαν τα κατοχικά δάνεια προς χώρες όπως οι δικές μας – τα οποία «κουρεύτηκαν» 100% το 1953; Αν η Γερμανία άξιζε εκείνη την ελάφρυνση και γενναιοδωρία το 1953 (αφού είχε χρεωθεί σε όλους μας για να αιματοκυλίσει τον κόσμο), η Ελλάδα αξίζει κάτι λιγότερο; Ούτε οι δοσίλογοι δεν θα απαντούσαν θετικά στο ερώτημα αυτό.

Τα παραπάνω, φίλες και φίλοι, ο κ. Sinn τα γνωρίζει. Πολύ καλά. Γνωρίζει ακόμα ότι αυτή η εμμονή σε τέτοιου είδους ψέματα οδηγεί το ευρώ στην διάλυση – καθώς εγκλωβίζει την γερμανική κυβέρνηση σε μια τακτική απέναντι στην Περιφέρεια που επιταχύνει την αποδόμηση της ευρωζώνης. Και τότε γιατί το κάνει; Η μόνη απάντηση που συνάδει με τον σεβασμό στην εφύια του κ. Sinn είναι ότι... αυτός είναι ο στόχος του πλέον: η διάλυση της ευρωζώνης κι η επιστροφή της Γερμανίας στο μάρκο, με προσχώρηση σε αυτό της Ολλανδίας, Αυστρίας, Πολωνίας, Σλοβακίας και πιθανόν Φινλανδίας.

Θα μου πείτε: Και γιατί να μας νοιάζει τι λέει ο κ. Sinn; Η απάντηση είναι ότι ο συγκεκριμένος κύριος εκφράζει τις τράπεζες της Φρανκφούρτης καθώς και την Κεντρική Τράπεζα της Γερμανίας. Πίσω του κρύβεται το χρηματοπιστωτικό

σύστημα της πιο ισχυρής χώρας της ευρωζώνης. Η στάση, και τα ψέματα, του κ. Sinn, σηματοδοτούν, κατά την ταπεινή μου γνώμη, κάτι θλιβερό και αποκρουστικό για όσους από εμάς θεωρούν ότι, όσο προβληματικό κι αν είναι το ευρώ, η κατάρρευσή του θα οδηγήσει την Ευρώπη ολόκληρη σε μια νέα δυστοπία. Τι; Το γεγονός ότι το ευρώ έχει πλέον περάσει το σημείο της μη επιστροφής. Η κατάρρευσή του είναι πια αναπόφευκτη.

Yes, this is a country where a small number of oligarchs have been prone to significant tax evasion. And the state has historically accommodated this corruption. But these are not the people suffering from the current fiscal austerity straitjacket in which Greece now finds itself. The problem is not that Greece has very high levels of debt and deficit because of profligate governments or lazy workers. Most developed countries, including the US, UK and Japan are in a similar situation in terms of their deficit and debt positions. The issue is that the Troika's fiscal austerity targets are arbitrary and hardly any of the bailout money is going to the Greek people. 90% of the money "lent" to Greece, in fact is simply recycled back to the bankers who flooded the country with cheap credit for increasingly speculative projects with marginal returns and highly questionable returns. So in effect, very little in the way of fiscal transfers are going on. If there's a Greek "Marshall Plan" (as Hans-Werner Sinn likes to argue), it's a Marshall Plan for Europe's banks, masked as a bailout for Greece.

The dirty little secret of Greece's bailout is that to come close to complying, the country needs to get rid of most of their social protection policies so that spending on the safety net does not rise in recession. That would lead to a barter economy, which is pretty close to what the Greeks have today.

To come up with a cure, one needs the correct diagnosis. We are nowhere near to that in Greece (or elsewhere in the Eurozone), which is why the patient risks still dying on the operating table.